

Uredništvo: ulica sv. Frančiška
Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dnevnik se pošilja uredništvu. Neizbrakana
plačila se ne sprejemajo, rokopisi ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik
Stefan Godina. — I. letnik. — Edinost. Tisk: »Karna Edinost. Narodna
snaša za mesec L. 7. — 1922. — 1950, pol le —
Za izočetvostv mesecno — 1950, pol le —
— Telet.

EDINOST

Posamezna številka v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v
širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent
osmrtice, in zahvale, poslanice in vabila po L. 1. — oglasi denarnih zavodov
mm po L. 2. — Mail oglasi po 20 st. beseda, majnanj pa L. 2. — Oglasi
maročina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv.
Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-37.

Prebivalstvo Trsta

Delovni in statistični urad v Trstu je izdal pred kratkim statistično poročilo za meseca oktober in december 1921, ki vsebuje uradne in končne podatke o zadnjem ljudskem štetju. Vsi podatki so razvrščeni v sedmih različnih tabelah, ki nam predstavljajo ljudski položaj tržaškega mesta s sedmero različnih stališč.

Po prvi tabeli posnemamo, da je znalo celotno prebivalstvo tržaškega mesta 1. decembra 1921. — 239.627 duš. Po mnenju statističnega urada samega pa to število ne more biti popolnoma točno, ker se števnim uradnikom nista prijavila tako število nekoliko večje, in sicer 244.500 duš. Statistična razmotrivanja pa so mogoča le na podlagi uradno ugotovljenih podatkov, ki so bili dognani na podlagi prijavnih pol in ki izkazujejo, kakor omenjeno, na vsem ozemlju z vojaško posadko vred 239.627 duš.

Leta 1910, so bili naštetji v Trstu in okolici 230.704 prebivalci. V zadnjem desetletju se je torej prebivalstvo našega mesta pomnožilo za 7951 duš. Ta prebitek je povzročilo le priseljevanje iz drugih krajev, kajti v tem razdobju je umrlo 697 prebivalcev več, kot se jih je rodilo, in sicer je bilo rojenih le 53.029, medtem ko jih je umrlo 53.729. Novi prebivalci so se naseljevali predvsem iz starih pokrajin Italije, kar se je vrislo v posebno veliki meri v prvih letih po sklenjenem premirju. Vsega nedomačega prebivalstva se je našlo 61.541 duš, med katerimi 55.000 iz stare Italije, a drugi izozemci, ki so se že prej naselili v našem mestu.

Tržaško prebivalstvo živi v 12.521 hišah, ali pravzaprav v 12.184, kajti 337 hiš je bilo praznih. V letu 1910 je bilo 11.388 obljudeh in 570 neobljudeh hiš, vsega skupaj 11.958. Število vseh hiš se je torej pomnožilo za 563. Ta prebitek je znaten. Ker je stavbna obrt po vojni popolnoma zastala, je jasno da gre za slabo skoraj izključno, stavbniški podjetnosti iz prve, t. j. predvojne polovice zadnjega desetletja. Skoraj vse tržaško prebivalstvo živi v družinah in le nezaten del po skupnostih drugih vrst (hoteli, zavodi, bolnišnice itd.). Družin je bilo naštetih 64.490, a drugih skupnosti 124. Posamezna tržaška družina šteje povprečno od 3—5 (točno 4,8) članov, in številke statističnega urada dokazujejo, da so družine v predmestnih okrajih večje kot v mestu in končno v okolici večje kot v predmestju. Po spolu je bilo naštetih 109.592 moških in 121.119 ženskih oseb. Žensk je torej za 11.527 več kot moških, tako da pride na vsake 100 moških po 111 žensk (v 1. 1910 je prišlo samo 106 žensk na 100 moških). To nesorazmerje med moškim in ženskim spolom izvira od tod, da imajo ženske povprečno daljše življenje kot moški, in ne iz razmerja pri rojstvih, kajti dognano je, da se rodi v Trstu povprečno več otrok moškega kot ženskega spola. Da se je razmerje v zadnjem desetletju v prilog ženskem spolu še »zbojšalo«, za to gre seveda glavna zasluga vojni. Najglavnejši vzrok ropadanja moškega spola nasproti ženskem pa je statistični urad po našem mnenju prezrl. Da ni življenje moških tako dolgo kot življenje žensk, temu je krivo dejstvo, da živijo ženske navadno mnogo treznejše in redneje kot moški. Med najnevarnejše sovražnike moškega spola je treba šteti pred vsem pijančevanje, ki je v Trstu še vedno v prebujnem cvetju. V tem oziru so letošnje številke za moške resen opomin. Prebitek žensk nad moškimi pada izključno na mesto in predmestje. V mestu samem znaša ta prebitek nad 10.000, v predmestju nekaj nad 1000, medtem ko je v naši okolici prebitek na strani moškega spola (4686 m. — 4666 ž.).

Za nas tržaške Slovence sta posebno zanimivi VI. in VII. tabela, ki nam predstavljata prebivalstvo tržaškega mesta na podlagi takomenovanega običajnega ali družinskega jezika. Na tej podlagi je našel statistični urad v Trstu in okolici 19.387 Slovencev in nas je razdelil na sledeči način: I. v mestu od 154.899 prebivalcev 1921 Slovencev (in sicer 1. okraj 298, 2. okraj 291, 3. okraj 188, 4. okraj 317, 5. okraj 260 in 6. okraj (Sv. Jakob) 829; II. v predmestju od 66.540 prebivalcev 11.767 Slovencev (in sicer 1. Kjarbola-Skedenj 2948, 2. Sv. M. Magd. gor. in dol. 2310, 3. Kjadin-Rocol-Lonjer 2116, 4. Kolonja-Vrdela 2002, 5. Skorklja-Rofan 1508 in 6. Greta Barkevije 983); III. v okolici od 9352 prebivalcev 5667 Slovencev.

Najmanj slovensko je torej mesto, bolj slovensko predmestje in najbolj slovenska okolica. Statističnemu uradu moramo priznati, da je to razmerje zadeli ali točneje upošteval. To stopnjevanje slovenstva od mesta proti okolici pa je edino, kar ima v dični VII. tabeli za silo obraz resnice. Vse drugo je velikanska laž, ki so jo zakrivali deloma neizkušeni in deloma brezvestni števni uradniki ob času pobiranja podatkov in ki jo je statistični urad sedaj javno potrdil. Že ob času popisovanja ljudstva smo opozarjali v našem listu na nepravilnosti in slaparije, ki so jih zagrešali razni števni komisarji. Opozorili smo na dejstvo, da števni uradniki niti ne vprašajo po družinskemu jeziku, da naše ljudi strahujejo itd. In tega nismo pisali po svoji lastni

spodbudi, temveč na podlagi protestov od strani prizadetih samih, ki so se prihajali pritoževati v uredništvo našega lista in v urad političnega društva.

Že vsled pritožb s strani naših ljudi je bilo pričakovati, da bodo izšli ljudskega štetja z ozirom na narodnost prebivalstva potvrdjeni in neresnični. Kljub vsemu pa nasmo mogli pričakovati, da bo potvorba tako gorostasna in tako očitna. Že v mesecu februarju (gl. »Edinost« št. 36 od 11. februarja), ko so začeli prihajati na dan prvi podatki, smo na podlagi števila naših šolskih otrok dokazali, da je laž, da bi nas bilo v Trstu samo 19.000, kajti 19.000 prebivalcev ne more dati 6266 šol podvrženih otrok. Število naših šolskih otrok odgovarja po statistično dognanem razmerju celokupnemu prebivalstvu najmanj 40.000 duš, ki morajo zraven tega pripadati samo zavednim slovenskim družinam, katere pošiljajo svoje otroke v slovenske šole, da se niti ne menimo o nešteti slovenskih družin, ki se te dolžnosti ne zavedajo in polno s svojimi otroki italijanske šole. Danes bi morali vse to ponavljati, toda zadovoljimo se le z najbolj kričasto absurdnostjo, z razmerjem med našim prebivalstvom in številom naših šolskih otrok v Rojanu, kjer pošilja 1508 Slovencev v šolo niti manj kot 749 otrok, torej 5 manj kot polovico vseh tamkajšnjih Slovencev in še večjo absurdnost, ki jo predstavlja razmerje med številom našega prebivalstva in številom šolskih otrok pri Sv. Jakobu, kjer naj bi 829 Slovencev pošiljalo v šolo 721 otrok. Med 1390 šolskimi otroki, ki obiskujejo šolo pri Sv. Jakobu, jih je namreč 721 iz istega, t. j. šentjakobskega okraja!

Statistični urad bi se moral teh »podatkov« naravnost sramovati. In danes,

Jugoslavija

Kralj Aleksander in kraljica Marija na poti na Bled

LJUBLJANA, 10. Listi objavljajo podrobna poročila o kraljevi svatbi v Belgradu, ki je bila nad vse veličastna. Posebno pozornost je vzbujala, kakor že javljeno, konjeniška četa, sestavljena iz jezdecov iz vseh krajev države. Vsi jezdeci so bili v narodnih nošah.

Prvi so na iskrih domačih konjih v lepih nošah bogato okrašeni jezдили Hrvatje iz Medimurja.

Pa tudi Blejci (kot zastopniki prekrasne Gorenjske in Bleda) so vzbujali med vsemi gledalci posebno občudovanje. Jezdili so na polnokrvnih domačih konjih v pestri narodni noši.

Impozantni so bili sinjski »alkari« in sploh Dalmatinci. Naravnost orientalnokrasno bogastvo so pokazali Bosanci. Odeti v odelo, pretkana s težkim zlatom in opasani z jatagi, samokresi ali stariimi puškami so sedeli močkovno na svojih čilih malih bosanskih konjih.

Med Bosanci je posebno pozornost vzbujal potomec znamenitega Smail-age Cengijlića, ki ga je opeval hrvaški pesnik Mažuranić. Ta potomec je poveljeval bosanskim begom. Bil je ves v zlatu. Za pasom je nosil »kobure« (stare pištole), dalje jatagan, pozlačen in ročaj bleščel od samega zlata. Ta jatagan je nosil Smail-age Cengijlić in je z njim vodil krvave boje.

Pozneje je bil ta potomec predstavljen pisatelju Branislavu Nušiću. Pozdravila sta se ter si segla v roke, potomec pa je poljubil brata Srba, rekoč: »Odpusti brate! Pozabi vse, kar je bilo! Mi smo bratje, vsi enaki!«

Tudi Hercegovinci so imponirali. Junaško so se držali v svojih pripravih narodnih nošah Makedonci iz Gostivarja. Tudi Banat in Vojvodina sta pokazala svojo izrazito sliko. Vojvodinci so jahali na krasnih, zlatih, polnokrvnih in vitkih konjih ogrske pasme.

Poročni ceremoniel je bil sestavljen strogo v duhu starih svatovskih srbskih šeg. Na ta način je bil simbolčno dan izraz, da je vladar tak po želji in volji naroda. Saborna cerkev je bila priprosta, a okusno okrašena. Povsod so visele bogato razkosne pirotekne preproge in razne druge narodne tkanine iz vseh krajev države.

Posebno pozornost in občudovanje je vzbujala slovenska narodna noša, za katero je zavladalo v Belgradu sploh veliko zanimanje.

Povratak v novi dvor je bil sijajna manifestacija, ki jo je priredil po vseh ulicah narod kralju in kraljici. Zanimivi pa so bili prizori narodnega značaja pri vходу pred novim dvorom.

Pred vhomom so v dolgem špalirju stale deklice — mladenke v belih krilih in s cvetjem v naročju. Bile so Srbinje, Hrvatice in Slovenke, vse v narodnih nošah. Ko je prispela kraljica k vhomu, so jo počele deklice posipati s cvetjem, vzklikajo: »Živela naša kraljica Marija!« Pred vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v sredi stalo kmetsko dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, kjer je rojstni kraj Karagorgjevičev in kjer je pokopan kralj Peter. Po starem običaju je kraljica vzela dete v naročje, je poljubila in je izročila kralju, ki je storil enako. Pred direktnim vhomom se je kočija ustavila. Kralj in kraljica sta stopila z voza.

Pred vratmi kraljevske palače je v s

lahko, da bi jo bilo treba napraviti, če je že se ni, češ, da so tudi Italijani tako postopali v bivši Avstriji. Ne glede na to, da se nasprotne struje ravno v takšnem praznjanju ne dajo kar tako ustvariti iz zgolj taktičnih namenov, je po mojem mnenju treba upoštevati dveje, in sicer prvič okolnost, da naši narodni nasprotniki ničesar tako goreče ne želijo in tudi dejansko tako vztrajno ne zasledujejo, kakor ravno to, da bi se mi razcepili v dve stranki, eno zmerno in drugo nepopustljivo. Saj gredo v tem stremljenju tako daleč, da označujejo posameznike, ko že ne morejo strank, ene za zmerne in druge, na pr. mene, za nepopustljive, brez ozira na to, ali nismo slučajno v enem ali drugem vprašanju (zgodovinski ni treba) takozvani »intransigenti« ravno bolj zmerni kakor takozvani »kolaboracionisti«. Kako naj bo razdelitev v takšni dve stranki za nas koristna, če jo želimo tako spretni, prebrisani in brezobzirni nasprotniki?! A drugič, ne glede na vse ostale taktične pomisleke, nas že mora dovesti do istega zaključka neovrno dejstvo, da naše ljudstvo v Italiji v danem položaju davno ni došlo temu, da bi se moglo bojevati za svoj obstanek v dveh ločenih taborih.

Odločilno pa za neutemeljenost fantastičnega in konfuznega »Piccolovega« poročila je, da na vsak način, če tudi so med nami različne struje, se te nikakor ne delijo po tisti razliki, ki je »Piccolo« tako zelo pri srcu. Ključem za priče vse tiste številne člane Političnega društva »Edinosti«, ki so se udeležili zadnjega občnega zbora, kjer bi bilo vendar moralo namisljeno nasprotje med obema strujama stopiti najbolj očitno na dan in kjer je zares prišlo do zelo žive in deloma burne debate! Naj oni izpričajo, ali smo se v tej debati tudi le od daleč dotaknili tistega problema, ki naj bi nas po »Piccolovem« mnenju tako hudo razdvajal! Če je kak posameznik informiral »Piccolovega« poročevalca drugače, če kak posameznik med nami špekulira na osebne ali politične uspehe s tem, da črni nasproti Italijanom mene ali druge ali tudi cele skupine kot nepopustljive nacionaliste, kot neizprosne nasprotnike vsakega sporazuma z ital. sodeželanici t. d., potem bodi povedano »Piccolo« in tistim našim rojakom, ki igrajo to grdo igro, da je njihovo delovanje ravno nasprotno tistim ciljem, ki jih boje zasledujejo. Resnično pomirjenje in blagonsko sodelovanje med pripadniki obeh narodov v tej deželi, ki sem ga kot učenec in zvesti sodelavec starejših naših zaslužnih mož sprejel za svoj cilj že takrat, ko o nekaterih novih prorokih ni bilo še nič slišati, se zasnjuje le na podlagi medsebojnega spoznanja in spoštovanja, ne s spletkarskimi triki, niti z demagoškimi akcijami. Z naše strani je na vsej črti, med stari in mladimi, med strujarji in nestrujarji, polno poštenje volje in dobrega razpoloženja za takšno in takšno zdravi podlagi osnovano pomirjenje in sodelovanje. Če naj dovedemo italijanske sodeželane na sto platformo, je nam treba moči, samozvesti, ugleda in veljave na znotraj in na zunaj. A do teh nas dovede po mojem globokem prepričanju edinstvena narodna politika oprta na edinstveno, ves narod obsegačo in družočo organizacijo, v kateri je in v kateri iz ozirov narodnega blaga, ravno če naj to ne bo le prazna fraza, tudi mora biti mesta raznim strujam, s predvsem potrpežljivemu, podrobnemu, a vendar sistematičnemu delu za moralni, kulturni, gospodarski in socialni napredek našega ljudstva.

Dr. Jos. p. Wilfan.

Dijaška matica

Pred nedavnim časom se pobožna želja revnega dijak, a kljub temu ali morda ravno radi tega, odločno pripravljena na borbo za boljše bodočnost, dijaka, ki je zaman trkal in trkal na vrata radodarnosti, pobožna želja dijaka, ki je po dokončani srednji šoli stal osamljen na razpotju negotov, kam bi krenil, levo ali desno! Danes ta želja ni več samo želja; iz te želje se je porajal načrt za načrtom, dobata pa debato je izluščila, kar je bilo nepotrebnega, dokler se niso končno ti načrti zliili v enega samega.

Dolgo je bilo treba orati ledino, slednjič pa je morala pasti zadnja zapreka pred odločnostjo dijaštva in njegovih prijateljev. Misel o ustanovitvi D. M. je bila vržena med svet! Toda anketa je pokazala, da je misel o ustanovitvi skupnega dijaškega podpornega društva za vsa Juljsko-Krajinno, že davno živela med javnostjo, nedostajale je le nekega, ki bi jo sprožil; dopisi udeležencev ankete so strinjali v poudarjanju potrebe po slihi ustanovi.

Konferenca na Opatih sklicana po Slov. akad. društvu »Balkan« je bila prava manifestacija stališča, ki ga je zavzela javnost napram tej ustanovi. Prihiti so zastopniki vseh dosedanjih dijaških podpornih društev, vseh akademskih društev na Primorskem, navzoča sta bila 2 državna poslanka (ostali so pismenim putem pristali k tej ideji) v velikem številu je bil zastopan tudi učiteljski stan. — Morda se motimo, a zdi se nam, da smo na tej konferenci raz obraz dijaštva čitali izraz ene notranje zadovoljnosti, ki človeka sladko objame, ko vrže raz sebe nekaj težkega, česar se ni mogel dolgo iznebiti. Tu je tlelo dijaštvo priliko, da da duška ognju, ki je v njem tlel že leta in leta; od tu je dijaštvo zavpilo preko navzočih s silo, ki jo ima le mlad nadebudni dijak, tja do zadnje gorske nasade: »Narod pomagaj nam; kajti s tem pomagaj sebi samemu! Med našo ljudstvo je šel ta klic; kajti dijak za dijakom je tu povdarjal, da bodi to ljudska ustanova. Dijaštvo se namreč zaveže, da bo ta ustanova le tedaj dobro uspevala, ako bo imela za seboj ves narod. Dijaštvo,

ki je zrastle iz pripravega naroda, prejema od njega podporo, bo pozneje gotovo uravnalo svoje delovanje po reku: iz ljudstva za ljudstvo!

In to načelo si je D. M. tudi postavila: podpore do delila le onim, pri katerih je dana možnost, da se bodo po dokončanih študijah vrnili med ljudstvo, da ga bodo vodili, da bodo z njim, ako bo treba, tudi trpeli. Prepričani smo, da je ravno to načelo eden izmed glavnih stebrov te bodoče stavbe. Od tega načela ne sme D. M. niti za las popustiti; kajti ravno radi tega načela bo D. M. našla pri narodu veliko zaslombo.

Načela, ki si jih je postavila D. M. in delavnost našega dijaštva ter vseh, ki gredo dijaštvo dobrohotno na roko, sta nam poročila, da bo ta zgradba v najkrajšem času dograjena. Treba pa je, da vsi brez razlike priskočimo moralno in gmočno ustanavljačemu se društvu na pomoč.

Pripravljalni odbor naj neustrašeno nadaljuje svoje delo v zavesti, da je društvu, ki ga je poklicala v življenje živa in stvarna potreba, da je društvu, pri katerem je zainteresiran ves narod na Primorskem, — ki mu vsled tega gotovo ne bo odrekel pomoči, — zagotovljen obstanek.

Dnevne vesti

Odstop dr. Wilfana in »Piccolo«. »Piccolo« od preteklega četrtka se bavi z odstopom dr. Wilfana od predsedništva Političnega društva »Edinosti«. Posnema po »Edinosti«, seveda po svoje, poročilo o poteku izrednega občnega zbora. Pred vsem dodaja iz svojega, da je bil jasen namen goriških odposlancev, da se očreduje nacionalne intransigence ki je do sedaj označevala delovanje »Edinosti«, ki je bilo osredotočeno v Trstu.

Nato prevaja »Piccolo« dobesedno poslovilne besede dra. Wilfana. Pri tem prevodu »Piccolo« ni pozabil, da je »Piccolo«. Pri Wilfanovem stavku »Poslavljam se od članov Političnega društva »Edinosti« z vročo željo, naj bi nikdar ne zamenjala med njimi zavest pomena, ki ga ima za naš narod v Italiji edinstvena politična organizacija« je namreč »Piccolo« prezrl besedo »edinstvena«. Laški list nato nadaljuje: »K temu odstopu nam je dala neka v slovenskih političnih krogih zelo vplivna oseba, ki se sicer drži skrajno rezervirano glede postopanja posl. Wilfana, sledeče podrobnosti:

»V zadnjem času se je pojavila v okviru slovenskega društva močna struja za sodelovanje (tendenz za kolaboracionizma). Tako sta nastali dve različni struji: nepopustljiva in zmerna. K nepopustljivi struji spada naš posl. Wilfan, ki je moral, ko so mu polagoma zmanjkovale tla, odstopiti, da se vzdrži v ravnotežju in tudi, da bi ne bil naenkrat vržen raz konja. Bilo bi pa napačno misliti, da je s tem posl. Wilfan padel v nemilost pri svojih političnih somišljenikih, ker je njegov ugled v slovenskih krogih še velik, četudi v društvu samem nima preveč pristašev. Njegov odstop se mora torej smatrati za posledico njegove nepopustljive politike v odboru, kjer se zdi, da zmerni tle, takozvani novostrujarji (po »Piccolu« »novi strujarji«) za sedaj prevladujejo. Enega najbolj tehničnih razlogov, ki so prisilili voditelje slovenske politike, da menjajo intonacijo vsemu nepopustljivemu gibanju, je treba videti v toplem samoniklem sprejemu, ki ga je nedavno priredilo slovensko ljudstvo kraljevi dvojici, in kateri je močno stresel položaj posl. Wilfana. V ostalem nas zagotavlja naš informator, da je večina »Edinosti« sedaj naklonjena zmerni in kolaboracionistični struji.

»Piccolo« se je na vsak način posluževal zelo slabega informatorja, ali pa ga je slabo razumel. Toda njegovo pisanje ne priča samo o slabem razumevanju, ampak o stari »Piccolovi« perfidnosti. Le »Piccolo« je mogel zapisati, da je postal posl. Wilfan žrtve svoje nepopustljive politike. Naj bo »Piccolo« gotov, da tiste narodne zahteve, katere je zastopal dr. Wilfan, zastopa vsa naša država, brez razlike med novimi, stari in drugimi »strujarji«. Kar se tiče sodelovanja, bi moral »Piccolo« pred vsem povedati, kaj on razume pod to besedo. Če misli na sodelovanje pri zadevah, ki se tičejo obeh plemen naše dežele, ga opozarjamo, da smo mi Slovenci sodelovali še povsod, kjer nam je bila dana prilika tudi če nam je bilo sodelovanje omogočeno v obliki, ki je bila za nas z ozirom na naše število in našo moč naravnost ponižujoča. Spominjamo tu le na tržaški mestni svet, na Odbore za javni blagor tekem vojske in ob času prevrata, na posvetovalne komisije v Trstu in Rimu. Pri vsakem teh primerov sodelovanja je bil oziroma je še danes posl. Wilfan zraven!

Če pa misli »Piccolo« s svojim »kolaboracionizem« sploh zblizanje obeh plemen, tedaj pozabljaj da so prvi koraki za to zblizanje izhajali od naše strani pod vodstvom dra. Wilfana in privedli niso do cilja le radi tega, ker so tozadevne »Piccolove« lepe fraze ostale le lepe fraze.

Kar piše končno »Piccolo« o kraljevem obisku in njegovih posledicah, nam vzbuja naravnost smeh. Neverjetno je, da zamore list tako hitro pazabiti to, kar je še pred tednom dni sam pisal.

»Borci« za svobodno luko. Pred kratkim smo povedali na tem mestu, da se je v deželni svetovni komisiji bil obrazoval poseben odbor, ki je imel izročiti vladi spomenico o gospodarskem položaju Trsta. Spomenica naj bi bila vsebovala zahtevo po uvedbi svobodne luke, a izročiti bi se bila imela ministrskemu predsedniku Facti povodom kraljevega obiska. Kralj je prišel, kakor znano, Facta tudi, toda odbor ni bil sprejet in seveda tudi ni izročil spomenice. Pod močnim vplivom velikih sprejemnih svečanosti v čast kralja se je zdelo tako postopanje ministrskega predsednika članom imenovanega odbora in njegovemu predsedniku županu Pitaccu popolnoma naravno in vsa so po svojem starem običaju (veled katerega imajo za tilnikom nenavadno močno razvite mišice) zadovoljno priklimali. Kimali in priklimali so še celih 20 dni po odhodu ministrskega predsednika iz Trsta, dokler ni odstopoval njihov poglavar župan Pitacco v Rim. Se le v odsotnosti župana, ki je obenem predsednik tega kmetnega odbora, so se »borci« za svobodno luko odpravili in so oklicali na svojo roko sejo, ki se je vršila predvčerajšnjim pod predsedništvom senatorja Hortisa. Zborovalci so enoglasno sklenili,

da pošljejo županu Pitaccu in drugim članom osrednje svetovne komisije kakor tudi senatorjem in poslancem, ki se nahajajo v Rimu, brzojavko z zahtevno, naj pri ministrskem predsedniku odločno protestirajo, ker se odboru še ni omogočilo, da bi izvršil nalogo, ki mu je bila poverjena. Nadalje naj se ministrski predsednik opozori na neobhodno potrebo uvedbe svobodne luke in na neprimernost komisije, ki se je pred kratkim obrazovala z nalogo, da proučuje tržaško vprašanje nadaljnjih šest mesecev.

Tako so se naši tržaški »borci« za svobodno luko nenavadno odpravili. Tudi nekateri tukajšnji laški nacionalistični listi so postali nekam nenavadno predrzni in so začeli govoriti o nekakih borbi proti »obstrukcionizmu«, t. j. zavlačevanju rešitve tržaškega vprašanja. Včerajšnji »Piccolo« pa poroča, da bo odbor za svobodno luko sedaj sprejel od ministrskega predsednika. No seveda, g. Facta že ve, kaj dela. Sedaj, ko se je obrazovala v Rimu posebna komisija za proučevanje »tržaškega vprašanja«, je itak vseeno, ali se ta slavni tržaški odbor »borcev« za svobodno luko sprejme ali ne. Zato pa ga rajši sprejmemo. Da Facta ve, kaj dela, a tržaški »borci« za svobodno luko so začeli svojo »ofenzivo« malo prepozno, ko je bitka najbrže že izgubljena. Tako se dela za svobodno luko pod slavnim vodstvom in pokroviteljstvom senatorja Mosconija!

Zblizavanje med Italijani in Slovenci na Gorickem. Pod tem naslovom pozdravlja »Il Popolo Friulano« z zadoščanjem znake, ki kažejo, da se bliža mirno sožitje med Italijani in Slovenci. Od leta 1918 sem da se kaže velik preobrat v mišljenju goriških Slovencev. Iredentizem med Slovenci da izgina in priznavači da so začeli dovršiti čin: priključenje k Italiji. Na čelu tega preobrata so najuglednejše osebe med goriškimi Slovenci. Ti da se odaljujejo od nevarne iredentistične struje! Postavili so se na čelo realistične politike. Za to, da so ubrali nove poti, je zadostovalo medsebojno spoštovanje. Mržnja med Italijani proti Slovencem izgine hitreje, nego se je bilo nadejati. Celu najhujši sovražnik Slovanov, italijanski dobrovoljci, so začeli podajati Slovanom roko v pomirjenje. To dejstvo da je velikanstvo važnosti, ker priča, da je pot sodelovanja med Italijani in Slovenci edina prava, ker ona edina more dovesti do cilja, ki bo blagosen za obe narodnosti! — Tudi pozdravljam z zadoščanjem in iz istih razlogov ta preobrat, v razmerju med Italijani in Slovenci na Gorickem. Izjavljamo pa odkrito, da tisto opetovano opozarjanje na slovenski »iredentizem« napravljajo nekak mučen vtis na nas — Negoričane. Nekam čudno diši, čeprav smo uverjeni, da je bilo napisano z dobrim namenom. Ugotavljam, da so vsi Jugoslovenci v Juljski Krajini in izjavah od poklicanih strani pripoznali dovršeni čin. Ravno zato pa bi se smeli nadejati, da se med Italijani vse Juljske Krajine izpremeni razpoloženje napram našemu narodu. Na Gorickem se je zgodilo. Drugod pa ne! Krivda ni na naši strani. Opozarjamo goriškega tovariša na naš članek »Za pošten sporazum smo vedno«. Tam je povedal vse. Povedano je, da smo mi vsak hip pripravljani za sporazum in sodelovanje prav na tisti podlagi, ki kaže našo »Il Popolo Friulano«: na podlagi medsebojnega spoštovanja! Nič drugega ni treba, nego da Italijani v vsaj Juljski Krajini posnemajo vzgled Italijanov na Gorickem! In če govorimo o medsebojnem spoštovanju, ne smemo misliti le na kako bolj ugodno osebno obnevanje, marveč na medsebojno spoštovanje vseh pravic, tako, da si bosta stali obe plemeni ob strani kot enakovredni, enakovredni in enakovredni državljanji. V tem smislu naj govori goriški list jasno in odločno besedo na naslov tistih, ki nas še nečejo spoštovati in so zato edina zapreka proti sporazumu in pomirjenju. Sicer pa izreka: goriškemu listu iskreno priznanje in zahvalo za njegovo vneto za res plemenito stvar.

Ali ste bili že na anagrafičnem uradu? Opozarjamo naše čitatelje ponovno na odredbo tihočito se sestave poročniške liste. Vsakdo, ki pride v poštev za poročnika, se mora do konca julija t. l. javiti na anagrafičnem uradu, ul. Sanita št. 25 soba št. 35, ker drugače zapade globi 50 lir. Opozarjamo, da plačanje globe seveda ne oprosti od vpisa v poročniško listo. Vseled tega je v interesu vsakega, da sledi do ločnim odredbam, tim več, ker sedaj ob enem lahko obavi še drugo ravno tako ali še bolj potrebno opravilo na anagrafičnem uradu, da se namreč prepriča, če je vpisan v seznam tistih oseb, ki zadobijo italijansko državljanstvo brez drugega (di pieno diritto). Za ta posel se je treba obrniti na sobo št. 63. Rok za reklamacije glede državljanstva poteče dne 5. julija t. l.

Za okoličane je najbolje, da pooblastijo brihtno osebo, ki bo lahko pogledala seznam za več oseb skupaj ali pa tudi za vsa vsa.

Opozarjamo vse naše čitatelje na veliko važnost tega raglusa. Vsakdo, ki je pristojen v Trst, naj pogleda omenjeni seznam, da ne bo imel v bodočnosti nepotrebnih sitnosti. Znano je, da je točnost v poslovanju anagrafičnega urada deloma trpela, videli smo to najbolje pri volilnih listinah, in zato je človeško nemogoče, da bi bil seznam občine točen in popoln. Na drugi strani pa je vps v ta seznam občine for, malen predpogoj za pridobitev državljanstva in kdor se ne pobriga za to, da bo v redu vpisan, bo lahko imel pozneje nepredvidljive sitnosti, ko bo n. pr. prošil za potni list, za podelitev kake obrtne koncesije, ko bo hotel prodati ali kupiti kako nepremičnino, ko se bo potoevalo za kako službo, pokojnino itd. Prepričati se mora, če je vpisan vsak možki, ki je dovršil 18. leto, od ženskih samo vdove.

Ljudsko tleje in volitve. Kaj si je treba misliti o »podatkih« statističnega urada glede števila Slovencev v Trstu in okolici, o tem govorimo obirno na drugem mestu. Tu hočemo le primerjati podatke o zadnjih občinskih volitvah s »podatki« ljudskega štetja, kolikor se obojni tleje nas Slovencev. L. mesto: 1.) v okraju St. Vid smo dobili 46 glasov (17,33%), našli so nas 298 (12,5%), 2.) Staro mesto: glasov 13 (0,71%), Slovencev 29 (0,17%); 3.) Novo mesto: g. 162 (5,06%), St. 188 (0,85%); 4.) Barriera nuova: g. 88 (2,67%), St. 317 (1,24%); 5.) Barriera vecchia: g. 104 (1,95%), St. 260 (0,51%); 6.) Sv. Jakob: g. 188 (8,5%), St. 829 (3,55%). II. predmestje: 1.) Skedenj: g. 446 (27%), St. 2848 (22,93%); 2.) Sv. Ana: g. 235 (36%), St. 2310 (26,11%); 3.) Frned: g. 100 (6,32%), St. 2116 (13,96%); 4.) Sv. Ivan: g. 365 (25,29%), St. 2002 (16,39%); 5.) Rojani: g. 224 (18,34%), St. 1508 (13,02%); 6.) Barkov: g. 218 (33,34%), St. 983 (14,59%). Skupaj: g. 1588 (21,90%); St. 11767

(17,66%). — III. okolica: gl. 393 (49,93%), St. 5667 (60,5%). V vsem mestu in okolici: glas. 2582 (9,64%), Slovencev 19387 (8,34%).

Nov atentat na pravice našega jezika. Kr. pravdnštvo v Gorici je poslalo na okrajne sodnije, ki spadajo v področje goriškega sodnega dvora, odlok, da morajo po nalogu generalnega prokuratorja za Juljsko-Krajinno biti vsi kazenski spisi sprejeti v italijanskem jeziku, kjer bi pa to ne bilo mogoče, da se morajo spisom sestavljenim v kakem drugem jeziku priložiti italijanski prevodi. »Kako si gospodje v Trstu to stvar predstavljajo, vidi Bog. Gorostano je to, da si v tej državi danes sodniki sami, jutri državno pravdnštvo, pojutranjem bogve kako oblastjo lasti pravico, zanikati našemu jeziku pravico, ki mu gre po veljavnih zakonih. Torej tudi v čisto slovenskih krajih naj bi se v kazenskem postopanju moralo vse protokolirati v jeziku, ki ga interesirane stranke ne razumejo. To je taka kričasta krivica, ki bi je nikdo ne pričakoval od državnega pravdnštva, ki je vendar kontrolni organ, da se zakon izvršuje. Še manj pa bi človek pričakoval, da si generalni prokurator lasti oblast, ki mu po zakonu ne gre — kajti o tem, v kakem jeziku se smejo na sodnih protokolirati izjave stranke, tega nima določiti generalni prokurator. Opozarjamo na ta nov atentat na naše ljudstvo našo javnost in zlasti naše zastopnike, da pravočasno nastopijo proti temu novemu kršenju zakona in naših pravic in proti tej nezasišani samovolji posameznih oblastnih.

Nimajo poguma Republikanski poslanci. Chiesi je očital v zbornici italijanski vnapi politiki, da ima glede Crne gore na sebi greh strahopetnosti, ker je dopustila, da se je ta dežela odpravila. Zaradi tega očitka je prišlo do ostrega prerekanja med rečenim poslancem in ministrom za zunanje stvari Schanzerjem in do viharnih prizorov v zbornici. Rečeni poslanec je pač med tistimi ljudmi, ki nečejo računati z resničnostmi. Za nje je Crna gora tisti par padlih veličin, ki se sedaj pasejo pod vedrim italijanskim nebom, ker ne morejo nazaj v deželo, ki jo »zastopajo«. No poslancu Chiesi ni toliko zamere, tiči pač v tisti duševnosti, ki še ne more razumeti, da je ustvaritev Jugoslavije končnoveljano in neodpravljen dejstvo, ki ne morejo ali nečejo računati z danimi resničnostmi, ki jih je pomagala ustvarjati tudi italijanska diplomacija, katere je Jugoslavijo uradno pripoznala in s tem tudi priključenje Crne gore. Z ustvaritvijo jugoslovenske države Crne gore ni več. To je suho dejstvo. — Zameriti pa se mora ministru Schanzerju, da se je na spopadu s Chiesio omejeval na splošno frazo — češ, da je italijanska diplomacija vseskrat dostojno zastopala Italijo in njene koristi — in da ni napravil skupaj toliko poguma, da bi gosposdom odkrito povedal v obraz: pripoznali smo Jugoslavijo in s tem tudi priključenje Crne gore k njej! Kdor hoče, da bi se Italija izneverila sprejetim obvezam in v svojem podpisu, le kompromitira italijansko politiko in jo hoče zavesti v nejalno postopanje. Mi ne moremo drugače gospod! Čemu se tako srdito borite na — izgubljeni postojanki?! — Tako nekako bi bil moral g. Schanzer povedati zbornici. Zato je imel poslanec Chiesi prav, ko je očital Schanzerju strahopetnost. Seveda iz drugačnih ozirov. Saj se je tni tudi od italijanske strani očitalo, italijanski politiki, da je dovoljčna. In to je znak sedanjih političnih razmer v Italiji.

Društvo »Cavalieri della Morte« v Benetkah razpušča. Iz Benetk prihaja vest, da je prefekt razpusil društvo »Cavalieri della Morte« ter prepovedal, da se društveniki zopet združijo. V odloku, ki ukazuje razpusitev, navaja beneski prefekt mnogo težkih razlogov, da so v društvu prevladovali elementi nevarni za javni red, da se je pod pretezo patriotičnega in dobrotornega delovanja zasledovala osebne namene in nezakonite dobičke s tem, da so se izvrševale nezakonite in neopracovane represalije, da se je trgovcem in drugim meščanom naravnost predpisovalo doprinese, zahtevalo plačilo za nezakonite usluge, da so društveniki nastopali kot sodniki tudi v privatnih sporih, da so se posluževali nezakonitih sredstev in strašnja, da so zasedali hiše, omogočali aretirancem beg, ukazovali opustitve dela, zapreje trgovin, da so se postavljali na mesto oblasti in si lastili nazive, ki pripadajo le armadi, da so dne 6. t. m. iz mornariške bolnišnice z obozročno silo odnesli truplo, ki je bilo na razpolago sodnji za preiskavo, in nato s zvonjenjem motili nočni mir.

Kvestura je zaprla sedež društva, ter izvršila več hišnih preiskav in aretirala eno osebo, Predsednik društva je pobebral. Zaninivo bi bilo vedeti, kaj si misli, o tem energičnem prefektu naša ekscelenca Mosconij!

»Prosveta« (Odelek za socialno izobrazbo). Kravro mesarsko klanje, ki je divjalo skozi štiri polna leta po svetu, je kazalo, da bo uničilo med narodi vsak čut človekoljubja in ljubezni. Toda ne, iz krvi in sovraštva je vzklikla ljubezen, hrepenenje po bratstvu in svobodi. Imali človek, ki je bil orožje v rokah močnikov, je izpoznal pri tem samega sebe kot enakovrednega člana človeške družbe, a uvidel je tudi, da mu je treba, ako se hoče uveljaviti, predvsem duševnega bogastva.

Zatirani narodi, ki niso bili deležni duševne hrane v taki meri, da bi se lahko uveljavili, so izrabili kritični moment raznih držav in praktično izvedli svoje stremljenje po svobodi. Mali človek oviran pri delitvi duševne hrane se je hotel iztrgati iz jarma suženjstva, da bi mogel sedeti pri isti mizi kot izvoljenci.

Tudi pri nas, tudi naše ljudstvo, brez ozira na stan, oropano svojih duševnih hramov, svojih duševnih voditeljev, brez lastnih domov, bivajoče po barakah in strelskih jarkih, je zahrepenelo po kulturnem napredku in omiki. Pregnali so mu učitelje, uničili kulturne naprave, požgali kulturne domove, a srce je ostalo, srce hrepenenje, ki kliče in po pravici zahteva: Dajte nam, kar ste nam vzeli!

Jugoslovenski razumniki Juljske Krajine, usoda našega naroda tu, je v Vaših rokah od vas je odvisno, kakšen bo naš narod v bodočnosti. Zato je dolžnost vsakega jugoslovenskega razumnika, da gre med ljudstvo, da skuša po svojih močeh nadomestiti, kar je bilo našemu narodu s silo vzeto.

Odelek za socialno izobrazbo društva »Prosveta« si je izbral važno nalogo, ki jo hoče izvršiti med našim ljudstvom. Naloga njegova je prirediti predavanja, otvarjati razprave in z vsemi močimi sredstvi, ki jih bo Odelek imel na razpolago, pripomoči h kulturnemu napredku našega naroda. Da bo mogel odelek to svojo nalogo tudi izvršiti, je potrebno, da

združi vse razpoložljive sile našega razumnika in začne z sistematičnim in ystrajnim delom na polju prosvete.

V to svrhu vabi podpisani odelek vse naše razumnike, ki so dobre volje in ljubijo svoj narod, da se zberejo v forek 13. a. m. ob 19.24 v prostorih društva »Prosveta« ulica Fabia Fibi 10, I. na sestanek, kjer se imajo določiti smernice in organizirati delo.

Ruffini — slavolil. Zborovanje lige narodov v Pragi se je končalo s precejšnjim nesoglasjem. Zastopniki Čehoslovaške, Rumunske, Jugoslavije in Grške so zapustili zborovanje v protest proti načinu, kakor je predsednik senator Ruffini izvedel glasovanje o predlogih glede pravic in zaštite manjšin. Izjavili so da je bilo postopanje Ruffinija nepravilno. Vsa prizadevanja, da bi se navzkriže poravnalo, so ostala brezuspešna. Tako je končalo to zborovanje lige narodov — ne preveč nadebudno. V svojem zaključnem govoru je predsednik Ruffini naglašal, da je star prijatelj Čehov. Ze v letu 1918, ko so se polagali prvi temelji republike, je skupno deloval z Benešem ter je do današnjega dne ostal prijatelj Čehoslovaške in Jugoslavije. Tu navzdolj — je rekel — italijanski rojaki vedo, da sem v Italiji na glasu — slavolil! Sporočam čehoslovaški republiki in njenemu odličnemu predsedniku Masaryku izraz globoko spoštovanja.

Sestanek šolskega odbora dež. svet. Komisije se je sestel dne 8. t. m. Odbor se je izjavil za objavo odloka naučnega ministrstva o veljavi izpitov na ženskih licejih z ozirom na pristupitve v višje šole.

Gibanje med pomorščaki. V veliki Zvezi pomorskih delavcev, ki obsega večino vseh pomorščakov Italije, so se pojavile v zadnjem času struje, ki so ostro kritizirale vodstvo Zveze, češ, da je v boju z brodolastniki preveč popustljivo. Posebno važnost je dosegla pri tem močna skupina komunističnih pomorščakov in zdi se, da je vodstvo komunistične stranke sklenilo začeti odločen boj proti vodstvu Zveze.

Na zadnjem zborovanju pomorščakov sta tajnik delavske zbornice Cavarecchi in mestni svetovalec Zbura ostro napadala vodstvo Zveze. Predvčerajšnjim se moštvu, ki je imelo odpluti s parnikom »Carolina« ni javilo na delo in je moral ta parnik odpluti z izvanrednim moštvom pod pokroviteljstvom varstvene oblasti. Na parnikih »Atlanta« in »Wilson« delo isto počiva. Prišlo je do malih incidentov med štrajkujočimi pomorščaki in med pomorščaki, ki bi vsled brezposelnosti prevzeli vsako delo. Vlada posreduje, toda do sedaj brez uspeha.

Javno kopalnice pri svetilniku je zaprlo ob pondeljkih in petkih od 6 do 8 ure in ob sredo in sobotah od 14.30 do 16. V teh urah se bo kopal vojaštvo.

Vojaške novice rojene v letih 1901 in 1902 opozarja municij še enkrat, da se morajo predstaviti na določeni dan naborni komisiji, tudi če niso prejeli posebne pozivnice, ker bi drugače zapadli kazni.

Počta za Ukrajino. Pisma namenjena v Ukrajino bo vzel s seboj parnik »Carniolia«, ki odpluje dne 20. t. m. v Odesso. Od 20. do 27. t. m. bodo pisma za Ukrajino poslana v Carigrad, kjer jih bo dvignil isti parnik ter oddal v Odessi.

Botri, botri in stariši! Najdragocenneše vozilo za birmo in najlepše sprečevalo sam sebi podelite, ako vpišete sebe, svoje birmance, birmanke in otroke za člane šentjakobskega podružnice »Solskega društva«, v katero se spremeni šentjakobska CMD podružnica pridobite nedolgo 18. t. m. Danes dopoldne bo v DKD sprejmal prijave in vplačila g. Josip Sorn, a večer bo podružnica priredila veselico v korist otroškemu vrtcu pri Sv. Jakobu. Ker želijo napraviti na takšen dan svojim birmancem največje veselje, ga pač ne morete lažje, kakor če storite svojo sveto dolžnost in položite svoj dar domu na oltar pri današnji otroški prireditvi v dvorani DKD pri Sv. Jakobu. Prireditve se prične točno ob 8 zvečer. Letna udnina za podružnico znaša L 5, vstopnina k veselici L 2, za otroke L 1, sedeži prve vrste L 2, druge vrste pa L 1. Preplačila in darovi se hvaležno sprejemajo.

Društvena vesti

Dramatični odelek M. D. p. Sv. Jakob ima v pondeljkih od 20 svoj sestanek. Po sestanku se vrši vaja veseloigre »V Ljubljano jo dajmo«. Igralci se pozivajo, da se točno in vsi udeležijo vaj. — Vodstvo.

Mladinska prireditve v prid Dijaški matici. Kakor je bilo v četrtkovni številki »Edinosti«, vzpizori mladina pri Sv. Jakobu trojeandke veseloigre »V Ljubljano jo dajmo«. 18. t. m. točno ob 19.30 v dvorani D. K. D. Polovica čistejša dobička je namenjena Dijaški Matici, za med tednom bodo nabirali posamezni tovarni prispevke za D. M. Na posebne nabiralne pole. Prosijo se vsi oni, ki bi se ne mogli udeležiti prireditve, da podpišejo vsaj nabiralne pole. — Cena sedežem z vstopnico vred je določena na 5 lir. Vstopnina sama na L 260. Ker je že lepo število sedežev razprodanih se prosi slavno občinstvo, da si jih prekrbi še pravočasno.

Organizacija oskrbnih voj. sirot v Trstu bo imela svoj občni zbor v soboto 17. junija ob 17. uri v prostorih organizacije Trst, ulica Torre bianca 39, I.

Ciril-Metodove Družbe Podružnica pri Sv. Jakobu. — vabi na redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo 18. junija t. l. ob 10 uri predp. v dvorani Delavskega konsumnega društva pri Sv. Jakobu. Dnevni red: 1) Poročilo odbora, 2) Prememba pravil, 3) Volitev odbora, 4) Slučajnosti. Na obilno udeležbo vabi odbor.

Iz tržaškega življenja

Tatovi v stanovanju. Včeraj pri belem dnevu so vdrti tatovi v stanovanje Marije Mahničeve v ulici Valdirivo št. 4 in odnesli 99 lir v gotovini.

Nesreča pri delu. Delavcu Petru Barceloniju, stanujočemu v ulici del'Amio št. 1, je padel s strehe zjutraj, pri delu, v stari prosti lukki kolo, ki je padel na glavo. Prvo pomoč je dobil na rešilni postaji.

Pretep v gostilni. Včeraj popoldne okoli 3. ure je sedelo v neki gostilni v ulici Beecherjeve šest mladeničev. Da bi jim pa ne postal dolg čas pri kozarcu vina, so se lotili igrati na kar. Nekaj časa je vladala med igralci slova, a se je kmalu izpremenila v hud prepri. Eden izmed družbe je začel namreč zmirati svojega tovariša, da slepari pri igri. Dotični, katerega se je očitke tikal, je nekaj časa molčal in preziral očitanka, misleč, da se bo mladenič potlačil. Ker pa ni bilo očitanka ne konca ne kraja, ga je zgrabila huda jeza: zagrabil je za steklenico polno vina in jo vrge s vso silo proti nasprotniku. Toda ta se je pravočasno umaknil, in tako je končala steklenica na zidu. Drobci steklenice so lahko ranili dva mladeniča, in sicer Antona Derossija, starega 19 let, stanujočega v ulici del'Amio št. 1, in Petra del Linzija, starega 20 let, stanujočega v ulici del Pesce št. 1. Oba mladeniča sta dobila prvo pomoč na rešilni postaji.

Pila je trup, pa vendar ni hotela umreti. Ana Ravalico, stara 15 let, stanujoča v ulici Riborj št. 14, se je zaprla včeraj popoldne v svojo sobo in zavila nekoliko karbolne kisline. Toda kmalu po zavijanju strupene pijače jo je začelo žgati v želodcu in po grlu. Deklina, ki ni mogla več prestajati groznih bolečin, je sklenila, da hoče še živeti: tekla je na rešilno postajo. Tam je pokleknila pred zdravnikom in ga milo prosila, naj jo reši smrti, saj ne bo nikoli več bila strupala. Zdravnik ji je izpral želodec, nato jo je poslal domov izven vsake nevarnosti.

Poskusek samomor. Včeraj ob prvih jutranjih urah so pripeljali v mestno bolnišnico brezposelnega Viktorja Darrellija, starega 19 let, stanujočega v ulici Molin a vento št. 60. Mladenec si je prerezal z britvijo zapestje na levi roki. Dejanje je izvršil v svojem stanovanju. Do tega koraka ga je dovela beda. Njegovo stanje je nevarno.

Vesti z Goriškega

Iz Rihemberka. Tamburaški krožek priredi dne 11. t. m. ob 3 veselicu na »Governu«. Na sporedu so razne pevske točke in igra. Na veselo svidenjel — Krožek.

Prvačina. Telovadnici odsek »Sokola« v Prvačini priredi v nedeljo 18. t. m. plesni venček, četvorko, cvetličnim valčkom, šaljujo pošto itd.

Ker je čisti dobiček namenjen za prepotrebno telovadno orodje, katero je društvo vsled vojne izgubilo, se priporoča odbor za obilno udeležbo.

Zaga. (Požar na Zagi, ena človeška žrtev). Dne 30. maja ob petih popoldne je nastal požar v baraki za stanovanje beguncev, ki jo je napravil Tehnični oddelek. V baraki je stanovalo enajst družin s 44 osebami. Radi suhega vremena se je ogenj bliskovito razširil, tako da je v nekaj minutah objel celo barako. Rešiti se ni moglo skoraj nič, kljub temu da je ljudstvo prišlo na kraj nesreče, ker se je valil strašen dim od katramiranega papirja, s katerim je bila baraka križata in stene obite. Trinajstdesetletna Marija Zagar iz Zage št. 20 je bila od številne družine sama doma. Ko je zapazila, da gori baraka, je hotela rešiti vsaj nekaj obleke in 5000 lir, katere je prejela družina za vojno oskudnino na premoženju. Skočila je v gorče prostore, za njo še dva moška, katerih eden je vzel zavoj, v katerem je Zagar pokazala, da je denar. Ker je bil prodrl dušek dim že v vse prostore sta moža hitela iz barake noseč vsaki svoj zaboj.

Eden od njiju, bratranec Zagarjeve, vidič, da ne more spraviti zaboja iz ognja ga je puštil notri, opozorivši sorodnico, naj se umakne ljudi ona iz nevarnosti.

Mislilec, da gre tudi ona za njim, je zbežal na varno. — Ko je čez pol ure bilo vse v pepelu je prišla hči Zagarjeve na pogorišče in jokajoč tožila, da ni mater nikjer in da je najbrže zgorela v baraki. Ker se je zdelo to vsem neverjetno, so jo iskali povsod po vasi in na polju, ker pa je niso našli nikjer, se je pričelo s podvojenjo silo gasiti na kraju barake, kjer je bil stanovanje Zagarjevih. Po kratkem času so iz še gorečega tramovja povlekli človeško ogorelo stegno. Vse drugo truplo je popolnoma zgorelo.

Ravno par trenutkov, preden je šla pone-srečena v barako, so možje prinesli iz barake njeno 97 letno umirajočo taščo, katere je po dveh dnevih tudi umrla.

Ta od vseh pogorelecev najbolj nesrečna družina je zgubila vso obleko, živež, denar in utrpela človeško žrtev. Zavarovan ni bil nihče. Zato je beda velikanska.

Prosijo se usmiljena srca, naj priskočijo re-vežem na pomoč. Vsak, še tako majhen dar v naravi ali denarju bo dobro došel.

Darovi naj se pošiljajo na Zupanstvo na Zagi, okraj Tolmin.

Nabrežina. Godbeno društvo v Nabrežini priredi danes ob 18. uri tombolo na lepem in senčnatem trgu v Nabrežini. Dobitki: tombola L 300; cinkinja L 200. Posamezna srečka L 1.—. Ujudno vabimo vse domačine in okoličane na to prireditel.

Storje. (Zahvala.) »Kmetiško izobr. društvo Storje« je priredilo dne 28. maja veliko vrtno veselico »Narodni Tabore«, ki je jako dobro uspela. Najpriljubnejše se zahvaljuje za prijazno sodelovanje pevskega društva »Dneva Zars

iz Kazej, pevski dr. »Tomajo iz Tomaja, peva dr. »Solca Zar« iz Dan ter godbenemu društvu »Kraška vila« iz Sežane. Čast in priznanje bodi mladim gospici Milki Žibernovi za njeno neumorno poučevanje domačega pevkega zbora, g. Banu za njegov trud pri rešitvi igre ter dram. odseku, ki je dobro izvršil svojo nalogo. Iskrena hvala vsem, ki so količkar priložili, da je prireditelj tako dobro uspela. Polovica čistega dobička L 100.— se izroči za Narodno šole v Julijaki Krajnik. Odbor.

Vesti z Notranjskega

Iz Postojne. Zadnji koncert, ki ga je prire-dilo naše vrlo pevsko društvo »Postojna«, se je v vsakem oziru sijajno izvršil. Novejše skladbe kakor »Kralj Matjaž«, »Zlata kangeljica«, »Milada«, »Dobro jutro« so nam jako ugajale, pa tudi narodne pesmi »Adijo pa zdrava ostani« in »U jesenskoj duži noči« so nam bile jako ljubše. Prepričali smo se, da zbor v zvezi pomanjkanju nekaterih boljših in izdatnejših glasov vidno napreduje, za kar gre pohvala poštivalnosti g. pevovodje Poliča in pevskega zboru samemu. Tudi salonski orkester vidno napreduje ter nam je nudil več novih in okusnih skladb. Vidi se, da bo v teku nekaj mesecev popolno izvežban. Kratko in malo moramo reči, da smo bili s prireditvijo jako zadovoljni. Obisk bi bil lahko boljši, kajti trud, ki sta ga imela marljivi pevski zbor in orkester, ni nikakor poplačan z le povoljno udeležbo od strani občinstva. Gospodu pevovodji čestitamo na tako lepem uspehu in le želimo, da nam društvo ponudi v kratkem zopet kak umetniški užitek. V pesni slast je vsa le vro in nevtrajeno naprej do popolnosti! Pevski zdravlj!

Postojna. (Poštni upravi v zabavo in na znanje). Pred nekaj dnevi je oddal neki gospod brzojavko za svojega sina v Ljubljano. Uradnik naš kr. pošti je pri štetju besed tudi izgovarjal besede. Omenjeni gospod je moral prositi uradnika, naj ne napiše oz. prepíše brzojavke tako, kakor jo je izgovarjal, ker ima vse drugačen pomen, ampak tako kakor je napisano na blanketi. Brzojavka je prispela na mesto in bilo je napisano: pokakati pride M. (M. pomeni ime soproge oddajatelja brzojavke). — Kako se je moral uradnik na pošti v Ljubljani smejati tej brzojavki, ter kako sodbo je imel o našem poštnem uradniku, je umevno. Poštna uprava bi pač morala skrbeti, da bi se take neumnosti ne dogajale, ter nastavitvi pri naši pošti ljudi, kateri bi nas v s'aj razumeli. Uradniki, kateri nas ne razumejo, ne spadajo k nam. Cici.

Iz reške doline. — Sadije. Zganje. Lefos se obeta pri nas veliko sadij, večinoma jabolk, hrusk in češpelj. Kakor je običajno pri nas, ga bomo tudi letos večinoma pridelali v alko-hol, kajti drugega sploh ne znamo, kakor iz jabolk in hrusk napraviti mošt, ki seveda ni popolnoma dober, ker ne znamo z njim rav-nati; iz češpelj pa naredimo žganje, v tem smo pa mojstri. Nekaj se ga bo prodalo takoj za vsako ceno, a večinoma ga bomo doma izpili. Sosed bo hodil k sosedu in bode pokušali, če-gav je boljši in včasih se bomo radi njegove dobrote tudi skregali med seboj in stegli. Da je to tako, lahko povem, in to je edini vzrok, ker ne znamo drugače ravnati. Temu mora biti konec in mi moramo začeti drugače ravnati z našimi sadnimi pridelki, da bomo res nekaj imeli od tega. Jabolka imajo najboljšo ceno takrat, ko jih je malo na trgu, to je pozimi in pomladi. Mi jih moramo začeti tako shranje-vati, da se bodo obdržala več časa, kar dose-žemo z skrbnim obiranjem in obiranjem. Ja-bolka ali pa hruska mora biti zrela, vtirana z roko ali pa z obiračem in ne s kolom skla-tena kot se dela pri nas. Odrabi je treba take vrste, katere dolgo ostanejo in jih hraniti na hladnem ne presvetlem prostoru, na stalažah zložene eno zraven druge. Iz češpelj bi bilo dobro, da se začne kuhati pekmez in da se jih suši. Suhe češpelje se lahko prodajo in da se 1/2 lažje, kakor sveže. Dobro bi bilo, da se zopet goričani poprimajo lupljenja in sušenja, kakor v prejšnjih časih. Opozarjajo se kupci na sve-ža jabolka in hruske; tu je sadija skoraj vsako leto na izbiro in kdor se zanima za to, se mu gre rado na roko z informacijami. Dobro bi bilo, da bi se ustanovilo sadjarsko društvo, katero bi imelo nalogo vnovčiti naše pridelke in pospeševati sadjerejo.

Mali oglasi

se računajo po 20 stotink besede. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotink be-sede. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Zgori-šče službo, plača polovično ceno.

POSESTVO in hiše v okolici Trsta in zunaj od 20 do 300.000 se prodajo. Stofla, škorklja Sv. Peter št. 1 (Rojan). 1176

OPČINE pri Trstu. Restavracijo Zorko dam v najem pod zelo dobrimi pogoji s celo opravo. Zahteva: dobro znanje v mestu in na deželi ter par tisoč kavicje. Nastop lahko takoj. 1168

POROCNA SOBA, predvojno delo, masivna, z umivalnikom, mramorjem se prodaja radi odhoda po jako nizki ceni. Corso Garibaldi št. 29, vrata 6. 1175

HARMONIKO, dve vrsti, dobro ohranjeno prodam za L 400.—. Ferriera 21. 1173

SLUŽKINJA, poštna, delavna, se takoj sprej-me. Via Boccaccio 6, vrata 5. 1172

— Darja Mihajlovna se moti, — je začel on s potvorjenim glasom: — jaz ne napadam samo ženski: ves človeški rod mi je odvratel.

— Kako ste prišli do tako slabega mnenja o njem? — je vprašal Rudin.

Pigasov ga je pogledal naravnost v oči. — Najbrže promatranje lastnega srca, v katerem odkrivam vsak dan več nesnage. Po sebi sodim druge. Morda je to krivično in sem jaz mnogo slabši od drugih; toda kaj hočete, da napravim? To je pač moja navada.

— Razumem vas in vas pomilujem, — je rekel Rudin. — Sicer pa katere blaga duša je brez hlepenja po samoponizevanju? To-da ni smeti brezupno vztrajati v takem položaju.

— Lepo zahvalim za sprječevalo blago-rodstva, ki ste ga izvolili nakloniti moji duši, — je odvrnil Pigasov: — toda moj položaj ni nikakor neugoden; in če bi bil izhod iz tega položaja, Bog z njim! jaz ga ne bom iskal.

— Toda to se pravi — oprostite za iz-raz — da dajate vi prednost svojemu sa-moljubju nego pa resnici...

ORKESTRON na godline, violi, moderna, če-ške tovarna, za koncert in ples se prodaja radi odhoda. Romagn 4, gostilna. 1174

GOSTILNA, na prometnem kraju, z bogatim inventarjem in kletjo se prodaja z dekretom vred radi odhoda. Romagn 4, gostilna. 1171

DELAVKA za lasna dela se priporoča. Izvr-šuje kile in lasulje za gospe in punčke po najnižjih cenah. Rossini 14 vratarica. 1167

KOLO, v dobrem stanju, kakor nov, se prodaja v ulici Arcata 16, gostilna. 1169

LOTERJSKA nabiralnica št. 35 se je odprla v Nabrežini št. 203. 1170

DEČEK 14 do 15 leten, priden, se išče za pe-karno v ulici Giulia 34. 1166

HISA v okolici, z gostilno, takoj prosto, se prodaja. Pojasnila via Salice 9, I. 1161

URADNIK, star 25, z odličnimi sprječevali, sposoben za vsako stroko, išče primerne službe v mestu ali na deželi. Nastopi lahko takoj. Naslov pri upravnstvu. 1162

KRAŠKI TERAN od kmetu kupim vsako mno-žino. Množino, ceno potom zalepke U. U. Hrašte 17, p. Sv. Peter na Krasu. 1163

NAJBOLJŠE črme za olepljanje kože, proti lišaju in pegam, mila, toletne pripomočke priporoča lekarna v II. Bistrici. 28/1

LOVSKA pisca, 2 leti stara, se prodaja radi se-litve. Naslov pri upravnstvu. 1159

BIK, 10 mesecev star, prave švicarske pasme, se prodaja. Cena po dogovoru. Sežana 88. 1160

CENO: krava, novo mleko; kočija pokrita; kolesarji; oprava. Dvorec »Ledina« pri po-staji Koper. 1164

MORSKI BREG, posestvo, nov dvorec, sijajen razgled, vila »Ledina« pri postaji Koper, prodam ceno. 1165

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove ka-rakter in usodo življenja. Sprejema od torika naprej, od 9—7. Gorica, Piazza Vittoria 4, I. 1147

POPOLNA SOBA L 600, druga 950, breslova L 1450 in druge iz spalnega bukovnega lesa, se prodajo po izredno nizkih cenah. Fon-deria 3. 1132

V MORSKI kopelji Strunjan, 1/2 ure pred Por-torose v »Hotelu Strugnano« so oddajajo lepe sobe z izvrstno postrežbo, po izredno nizkih cenah. 1137

UDOVEC, star 50 let s L 40.000 premoženja, s nedoraščeni otroci, neomadeževane pre-toklosti, posestnik na deželi, išče znanja za gospodsko ali vdovo brez otrok ali tudi z dvema otrokoma s primernim premoženjem in veseljem do kmetijstva oz. gostilniške obrti. Eventuelno se priženi. Pomudbe pod »Kmetovalec« na upravnstvu Edinosti. Taj-nost zadržana. 1142

NATAKAR, 30 leten, išče službo v hotelu, re-stavraciji ali buffetu v Trstu ali na deželi. Govori slovensko, hrvaško, italijansko in nemško ter razpolaga s kavicjo. Via Udine 7, gostilna. 1148

TRGOVSKI PROSTORI v lepem kraju poleg železnice se oddajo v najem pridnemu tr-govcu. Prostorji so pripravljeni za trgovino na drobno in debelo. Ponudbe na upravnstvo pod »Dobra prihodnost«. 1149

HARMONIKE, nove, trivrstne, nemškega iz-delka in dvovrstne, trzakega izdelka, se ta-kaj ceno prodajo. Gorica, Via Croce 6. 1150

MEBLIRANO SOBICO, zračno, išče poštno rokodelca, najraje pri navadni družini brez otrok ali osebami v rojanski okolici. Na-slov pri upravnstvu. 1151

REDKA PRILIKA. Poročna soba, svetla, vsa masivna, jedilna soba, orehova, amerikan-ska, solidno delo z mramorjem se prodaja za L 3500.—. Zaloge pohištva Via Udine 25. 1152

ZAKONCA brez otrok, iščeta gostilno na ra-čun, tudi na deželi. Govorita tri jezike. Pod-pisani sprejme tudi službo natakarka. Zadnik Via Maiedica 14, II. vrata 7. 1155

PRODA SE zemljišče z 9 hiščami, ena s 5 sta-novanji, v neposredni bližini mesta za lir 70.000 saldo, eventualno tudi posamezni deli. Naslov: Via S. Anastasio 6, vrata 15. 1157

KRONE srebrne in zlate, plačuje po najvišjih cenah Pertot, Via S. Francesco 15, II. 19

SVINEC, med, staro, težko železo kupuje Bran-ich & Snidersch, Trst, via della Tesa 16 47

KULISNI MOJSTER se priporoča društvom na deželi za izdelovanje kulis in vsakovrst-nih oderskih dekoracij. Josip Bizjak, Trst, Via dei Lavoratori 213. 639

SIVILJA Angela Bizjak se priporoča cenj. da-mam. Greta št. 11. 864

POZOR! Krone, koralne, zlato, platin in zo-bovje po najvišjih cenah plačuje edini gro-sist Bellei Vita, via Madonnina 10, L 16

UBERALEC in popravljalce glasovnih in har-monijev. Pečar Andrej. Trst, via Coroneo 1, V. nadst. 17

Poslano*)

Podpisana izjavljam, da nisem plač-nik na moje ime pod katerikoli na-slovom napravljenih dolgov.

401 Jerica Dekleva, Postojna 118.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja ure-dništvo le toliko kolikor mu zakon veleza.

Kar je res, je res.

Testenine »PEKATETE« kakoršne se izdelujejo v zadnjem času, so tako okusne in tečne, da se jih splošno hvali. — Gospodinje za-htevajte jih pri trgovcih. 36/6

Pavel Šemec

stud. III.

iz Sv. Križa pri Trstu, po kratki in mučni bolezni izdihnil svojo blago dušo 27. no-vembra 1918 v Pragi.

Sv. Križ-Trst, 10. junija 1922.

(403) Žaluoja teta Ana

Ljubljeni Pavel!

Šele danes, po dolgih štirih letih, sem iz-vedela dan Tvoje smrti. Ti počivaš v svo-bodni Četki, pri svojih bratih, ki si jih tako vroče ljubil. Štiri let'a si se mučil za svoj visoki namen, a ko si bil skoraj na cilju, ugrabila Te je nemila smrt. Upanje, ki si je gojil, je bilo kratko in lažljivo.

Počivaj v miru dragi Pavel, čeravno nimaš ne bratov ne sestic, da bi Ti rahlali zemljo. Na Tvojo gomilo misli hitijo, pri Tebi se rade dolgo mudijo. Cvetlice polagam na grob zapuščen, kjer večno spavaš, Pavel ljub-ljeni. (404) Tvoja teta Ana.

ZAHVALA.

Težko prizadeti vsled izgube, ki nas je zadela s smrtjo našega nepozabnega soproga, očeta in svaka

Alojzila Križmančiča posestnika in kamnoseka v Bazovici izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo vsem onim, ki so za časa kratke a mučne bolezni pokojnika nas tolažili, kakor tudi vsem onim, ki so ga spemili k večnemu počitku. Posebno se zahvaljujemo preč. gosp. župniku, pev. društvu »Lipa« za ganljive žalostinke, domačemu klubu, ki je povabil god-beno društvo iz Lonjerja ter godbenemu društvu iz Rovt, ki se je prostovoljno udeležilo pogreba. Bog plačaj!

BAZOVICA, 10. junija 1922.

(400) Žaluoja ostali

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

POZIV

k subskripciji novih delnic XII. emisije

S sklepom občnega zbora delničarjev od dne 24. aprila 1922 k temu po-oblašeni upravni svet Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani je sklenil pro-vesti zvišanje delniške glavnice

od K 50.000.000.— na K 80.000.000.—

z izdajo

75.000 novih delnic po K 400.— nom.

pod sledečimi pogoji:

1.) Dosedanjim delničarjem pripada pravica subskribirati na podlagi 5 starih 2 novl delnici po tečaju K 650.— tel quel. Odlomki delnic se ne vpoštevajo.

2.) Novi delničarji morejo subskribirati delnice po tečaju K 850.— tel quel. Repartacija teh delnic je pridržana upravnemu svetu. Za nedodeljene delnice se vplačila vrnejo do 31. julija t. l.

3.) Protivrednost subskribiranih delnic je vplačati takoj pri subskripciji.

4.) Subskripcija se vrši od 15. do 30. junija 1922.

5.) Kot subskripcijska mesta so določena:

a) Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Brežicah, Celju, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu, Pljuju, Sarajevu, Splitu in Trstu.

6.) Nove delnice so deležne dobička za drugo polovico-1. 1922, oprem-ljene s polkuponom št. 22 in se izročijo subskribentom proti vrnitvi začasnih potrdil do konca 1. 1922.

7.) Azijski kurzni dobiček se dodeli po pokritju izdajnih stroškov in pri-stojbin pokojninskemu in stavbenemu rezervnemu fondu banke.

8.) Uspeh emisije je zajamčen po garancnem sindikatu.

V LJUBLJANI, dne 7. junija 1922.

UPRAVNI SVET.

Delavsko konsumno društvo pri Sv. Jakobu v Trstu, vključena zadruga z omejenim poroštvom

vabi vse svoje zadržnike na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 25. junija 1922, ob 10. uri v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnikstva.
2. Čitanje revizijskega poročila.
3. Poročilo nadzornikstva.
4. Odobritev letnih računov.
5. Slučajnosti.

Na obilno udeležbo vabi

(399) ODBOR.

Največja prilika za blrmo!

Srebrna ura z zlato verižico od

L 140.— naprej edino — 18

v ulici Scalinata 1, Francesco Buda

„DUNAV“ 355

Splošna zavarovalna dolniška družba

z glavnim zastopstvom

V TRSTU, VIA V. BELLINI 9, L

prezema zavarovanja proti požaru in vltomu,

za življenje, prevažanje in steklo pod ugod-

niimi pogoji in najzmernejšimi pristojbinami.

Iščejo se povsod spretni agenti!

Tvrdba

Giuseppe Struchel

Via Mazzini 36 (Vogel S. Caterina)

(prej Via Nuova)

stavi naprodaj za prihodnji teden

srajce iz zefira, najfinejše

vrste, zajamčene barve z

dvojnimi zapestniki in po-

sebnim ovratnikom

L 28.50.

Srajce zefir, črtane, z ovratnikom

„ „ „ svelle „

„ „ „ enobarvne „

Prosveta

KNJIZNICA.

Ni ga sredstva, s katerim lažje dosežeš iz-
brano ljudstvo (predvsem širši množici, ki
imajo ne priložnosti ne sredstev, da bi po-
hajale izven ljudske šole še druge), kakor je
fajno dobro in zdravo čtivo. Pa tudi oni, ka-
lerim se nudi priložnost višje izobrazbe, se za-
kazajo h knjigam, da svoje znanje stopnjujejo ter
izpopolnijo. Ravno knjige oziroma čtivo so pa
zopet sredstvo, s katerim širijo plod svojega
znanja tudi do onih, ki nimajo prilike priti izni-
jni v neposreden stik. To so kulturni narodi
že od pamtljivega sem spoznali in radi tega vi-
dimo, da polagajo vsi taki narodi ravno v svojo
književnost veliko važnost. Pogledimo samo
Nemce. Vidimo, narod, ki je znal svoje širše
mase izobraziti potom knjižnic visoko preko
one elementarne izobrazbe, ki jo prejme človek
od ljudskošolskega učitelja. Ne najdeš Nemca,
ki bi ne imel veselja do čitanja. Po trudopol-
nem delu so bo škal razvedrila v časopisu ali
knjigi. Kako veliko važnost so polagali nemški
kulturni delavci na to, da se čimveč
čtiva spravi med narod, uvidimo iz mnogošte-
vilnih knjižnic, založb in temu sličnih naprav.
Za primer vzemimo samo »Universalsbibliothek«.
Knjižice te knjižnice, ki je bila in je še naj-
bolj popularna med vsemi, čita toliko intelligen-
tnejši delavec-kmet. Dobro izpeljana orga-
nizacija je seveda omogočevala, da so imele
knjižice te knjižnice tako nizko nabavno ceno,
da si je čtivo nabavil lahko vsakdo, tudi pri-
padnik najrevnejšega stanu. Delo takih knjiž-
nic in kulturno delo sploh je bilo pa pri Nem-
cih podprto s krepko zvezo kulturnih organi-
zacij. Te organizacije so imele zopet svoje
knjižnice. Te knjižnice so bile ali stalne ali
so se med posameznimi kulturnimi organiza-
cijami izmenjavale. Iz tega poslednjega sistema
se je razvila tudi tako imenovana potujoča
knjižnica. Take knjižnice dobimo pa tudi pri
drugih narodih. Mnogokrat so te knjižnice last
privatnika, a v nešteto slučajih naletimo na
knjižice, ki so last kulturnih zvez. Povod k temu
načinu knjižnic je dalo predvsem dejstvo, da
je zvezana več ali manj vsaka knjižnica z o-
gromnimi stroški. Dandanes so se seveda raz-
mere tudi v tem ožiru se poslabšale. Za nas
Slovence pa pride še druga okolščina v po-
stev. Predvsem naše število, ki je na pr.
primeri z onim Nemcem le neznatno, zato ni-
smo imeli tudi Slovenci nikdar kakše »Univer-
salsbibliothek«. Naše število pa tudi vpliva na
ceno knjig. Vsakomur bo znano, da čimveč
število knjig se založi, tim manjša je nabavna
cena. Za nas v Julijski Krajini pa pride še dru-
ga okolnost v postev.

Nashe razmere so vsakomur znane, ker jih
mora vsakdo več ali manj okušati sam. Mase
našega ljudstva preživljajo težko gospodarsko
krizo in ni izgleda, da bi se to v doglednem
času obrnilo na bolje. To vpliva tudi na delo-
vanje kulturnih društev in sicer predvsem, ker
primanjkuje sredstev za delovanje. Primanj-
kuje pa vsepovsod v prvi vrsti čtiva. Pred vo-
jno nam je sicer Mohorjeva družba, Slovenska
Matica, za primeroma nizko ceno nudila vsaj
nekaj knjig, na leto, sedaj niti tega nimamo. Si-
kal boš tožiti po deželi, da so knjige, ki so v
knjižnicah, že prečitane, a mnogokrat tudi v
takem stanju, da sploh niso več za izposojeva-
nje. Obenem pa boš čul živo željo po novi knji-
ževnosti, predvsem oni iz vojne in povojne do-
be. Tudi knjige iz časa malo pred vojno si
ljudstvo želi. Ni imelo prilike, da bi prišlo do
teh del, pomanjkalo so sredstva a tudi ne-
sredne razmere vojne imajo velik, če ne glavni,
del krivde. Po vojni se pa vse te razmere tudi
niso obrnile mnogo na bolje.

Za uspešno kulturno delovanje se je moralo
najprej na kak način odprskati.

Ko je bilo v Trstu ustanovljeno društvo
»Prosveta«, kateremu je namen, da postane
ognjišče vseh kulturnih društev, je bilo to
vprašanje eno prvih, katero je bilo treba re-
šiti. Bila so glede tega že prej različna mne-
nja. Ob pogledu na našo gospodarsko krizo je
bilo treba opustiti prvotno misel, da bi vsako
posamezno knjižnico dopolnjevali z novimi
knjigami. Ako bi se dali vsaki knjižnici le po
2 knjigi in bi stali ti dve 5 lir ter bi imeli 100
knjižnic, bi že to stalo 500 lir. Kaj pomenita
pa dve knjigi za celo vas,okoliš? Druga misel
je bila ustanoviti veliko centralno knjižnico.
Proti temu govori to, da bi le malo ljudi moglo
tako knjižnico izkoristiti. Trebalo se je tedaj
zateči k poslednjemu načinu knjižnic: k Veliki
potujoči knjižnici. »Prosveta« bo pri tem po-
stopala tako: da ona društva, ki imajo že svo-
jo lastno knjižnico, bodo našla v knjižnici
»Prosveta« primerno dopolnilo. Društvo »Pro-
sveta« jim bo dajalo vsa novejša dela za dalj-
šo dobo na razpolago in bo pri izbiri teh knjig
upoštevala lokalne razmere in želje dotičnih
društev. Društvom, ki nimajo svoje lastne
knjižnice, — bo »Prosveta« dala potrebne knji-
ge na razpolago in jih bo redno izmenjavala z
novimi. Njena skrb pa bo obenem tudi, da se
obudi pri vseh društvi veselje do lastne knjiž-
nice in jim bo šla pri ustanovitvi teh z vsemi
sredstvi, ki bodo na razpolago, na roko.

Delo je ogromno in treba bo v doseg lepega
in dobrega namena vsestranske opore in so-
delovanja. »Prosveta« je skrbela in bo tudi v
bodoče skrbela vedno za to, da uvrst v svo-
jo knjižnico kolikor mogoče mnogo strokovnih
knjig, ki bodo v mnogem dobrodošle ravno
nižji slojem. Priznava je, da ima kulturna
izobrazba velikanski vpliv na gospodarsko
izobrazbo, a gospodarska izobrazba zopet na
gospodarski položaj t. j. gospodarsko blago-
stanje. Oziroma se samo na Nemce, Angleže,
Amerikance. Prvi so vsled političnih razmer
gospodarski hudo poškodani, a ni ga, ki bi dvo-
mil, da jim bo naš visoka izobrazba t. j. izrab-
ljanje vseh sil narave in globoko umevanje vse-
ga, kar je za gospodarstvo potrebno, pomagala
zopet na noge v gospodarskem oziru. Pri dru-
gih dveh so sicer v mnogem sodelovale poli-
tične razmere, a neizpodbitno je, da je pri tem
eden glavnih činiteljev tudi visoka kulturna in
gospodarska izobrazba.

Za kulturno delo pa je potrebna predvsem
krepka, skupna vez vseh kulturnih delavcev,
skupin, organizacij, potrebno sodelovanje vseh
slojev, celokupne mase vseh miselnih. Vzemimo
tu zgled na Cehih. Pri njih se najbolje prepi-
čamo v tem ožiru. Njih najbolj poznamo, ker
so nam po narodnosti najbližji. Na kulturnem
polju mora biti za nas samo ena skupna ledina,
ena skupna, vsem sveta svetinja. Zato vsi na
delo, na sodelovanje! Kdor drži roke križem,
škodeje sam sebi! Ne le to, ta noče ljudske
izobrazbe! »Prosveta« knjižnica je namenjena
narodu in nje izobrazbi. Nočemo, da knji-
ge izjedajo črvi in uničuje prah! Društva, kul-
turne organizacije! Skrobite in sodelujte pri
tej ogromni nalogi. Vi ste poklicani, da širite
med narod zaklade naše književnosti.

Književnost in umetnost

»Pravni Vestnik«. Dne 31. maja t. l. je izšla
5. številka II. letnika tega edinega pravno-
strokovnega lista v Julijski Krajini. Vsebinska
je raznovrstna in zanimiva, kajti predložeča
številka prinaša članke o rabi slovenskega je-
zika na sodnih Julijske Krajine, o zakonodaji
za nove pokrajine, o slovenski sodni termino-
logiji, prinaša nadalje več zanimivih odločb
raših sodnih ter slednjič razne naredbe in od-
loke splošne važnosti.

List, o katerega važnosti smo že večkrat go-
vorili, zasluži ysestransko upoštevanje in
podpiranje.

Gospodarstvo

»Jugoslovenski posojilničar«. Izšla je knjiga:
Ivan Lapajne: »Jugoslovenski posojilničar in
zadruget«. Drugi popravljeni in pomnoženi na-
tis »Slovenskega posojilničarja«. Navod o po-
slovanju jugoslovenskih zadrugeth 144 strani
v VIII. Cene vezanemu istisu 20 Din., nevezan-
emu 18 Din. Podpisana priporoča knjigo
vsem zadrugeth, upravitnikom in snovateljem
raznovrstnih, pridobitnih in gospodarskih za-
drugeth. Naročila sprejema Ivan Lapajne, pred-
sednik »Okrajne posojilnice« v Krškem.
Zadružna Zveza v Trstu.

Hrvatska Eskomptna Banka — Zagreb. Go-
spodin Ivo Schwarz, dosadnji ravatelj po-
družnice Francusko-Srpske Banke u Zagrebu,
imenovan je zamjenikom glavnog ravnatelja
Hrvatske Eskomptne Banke.

DAROV

Ob priliki birmanja Stanke Puntarjeve iz
Proseka št. 6 je nabral g. Angel Kante znesek
L 33'25 za »Sok. ljud. knjižnico na Proseku«,
kateremu gospodu se knjižnični odbor najlepše
zahvaljuje.

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu:

	Trst, dne 10. junija 1922.
ogrške krone	— 2.— 2.10
avstrijsko-nemške krone	— 14.— 16.—
čehoslovaške krone	37.25— 37.75
dinarji	28.— 28.60
leji	12.75— 13.75
marke	6.62— 7.35
dolarji	19.10— 19.30
francoski franki	175.75— 176.25
švicarski franki	369.— 373.—
angleški funti papirni	86.90— 87.30
angleški funti, zlati	94.20— 95.50
napoleon	75.75 76.50

Tečaj

	Trst, dne 10. junija 1922.
Jadranska banka	120
Cosulich	310
Dalmatija	265
Gerolmich	1700
Libera Tristina	491
Lloyd	1280
Lussino	705
Martinolich	151
Pecanla	125
Premuda	370
Tipcoveli	230
Ampele	589
Cement Dalmatija	310
Cement Spalato	269

Inserirajte v „Edinosti“

ČEVLJARNICA 23
MICOLICH
Trst, via Udine 32 (vogal L' Ariosto)
(prej Belvedere)

Izbera moškega, ženskega in otroškega
obuvala. Sprejema naročila in popravila.
Lastna delavnica. — Usnje zajamčeno.
Cene nizke. Postrežba točna.

IVAN KERŽE 49
Ima v lastni zalogi najraznovrstnejše
kuhinjske in druge
hišne potrebščine
iz aluminija, stekla, lesa in emailirane perli.
TRST — Piazza San Giovanni

Zobotehnični ambulatorij
Trst, Via Sette Fontane št. 6, I.
Odprt vsak dan od 9-13 in od 15-19
Izvršujejo se hitro in točno vsa dela z zlatom
kakor tudi zobnice.
Slovenec se dovoli 10% popust in pla-
čilo na obroke.
Delo zajamčeno. (58)

Velika zaloga in tovarna pohištva
A. JUG — Trst
Tovarna ulica sv. Martiri št. 21
Zaloga ul. sv. Lucija 5 in ul. dei Fabbri 10
Velika zaloga spalnih in jedilnih sob, kuhinjskega
pohištva kakor tudi drugih predmetov.
Delo solidno. 11 Cene zmerne.

SREBRNE KRUNE

plačuje po višjih cenah kakor vsi drugi kupci

ALBERT POVH - Trst, Via Mazzini št. 46
(prej Via Nuova) (10)

Purič Andrej 7
Trst — Via Medla št. 6 — Trst
ima na prodaj večjo množino izgotov-
ljenih štedilnikov ter prevzema in izvr-
šuje točno vsakovrstna nova naročila.

Velika zaloga manufakturne blaga in iz-
gotovljenih oblek z lastno krojačnico za
moške in ženske obleke

Andrej Maurič
Via Carducci 11 (Gospodarska ulica), Gorica.

Dnevna vožnja s kamionom
TRST-VIPAVA
Sprejemajo se prevažanja po jako zmernih cenah.
FRATELLI POSTIR 398
Trst, via Chiozza 40, tel. 34-19. Vipava 45.

Buffet Millionig
(ex Stegu)
Trst — Via XXX oktobra 19 — Trst
IZBERA:
gnjati, salamov, sir, itd. — Dreherjevo
pivo, posebna vina, teran, briško in istrsko
NB. Naročila z dežele se izvršujejo še isti dan,
ko mi dosepejo.
Cenji. odjemalcem se toplo priporoča udani lastnik
(380) **IVAN MILLONIG.**

Zaloga pohištva 54
ANTON BREŠČAK
Gorica, Via Carducci št. 14
(prej Gospodarska ulica).
Doma kar manjka naj pregleda vsak —
vse naj napiše si pri dnevi luči —
omare mize, stole, posteljnjak — In vse
kar rabi sploh v domači kući. — Štiri-
najst številka ulica Giosue Carducci.

72 Uvozna in izvozna trrdka
Debiasio & Domenis
Trst, via Coroneo 13, tel. 12-34
lastno skladišče v prosti lukl št. 4
opozarja na novodošle velike partije stekle-
nine, porcelane, emailirane kuhinjske posode
in najrazličnejše šip v originalnih zabojih
po najnižjih konkurenčnih cenah.
- Vse blago je češkega izvora. -

AMBULATORIJ
za spolne, sifilitične, kožne in otroške
bolezni 44
D.ra G. & A. De Leo
Specialista spopolnjena na pariški kliniki
Moderno zdravljenje sifilitične bolezni, zoženja in
vnetja cervi in kapavca.
Preizkušnja krvi za ugotovitev sifilitičnih okuženj.
Sprejemata od 10 do 12 in od 14 do 17.
Gorica, Piazza Nicolò Tommaseo (Piazzetta) 8

Dr. A. Grusovin
specialist za kožne in spolne bolezni ter
negovanje kože, perfekcioniran na du-
najskih klinikah.
Sprejema od 9—12 in od 3—7 ure.
Gorica (Piazza grande) Travniki hiša
Paternoli. (60)

Urna in zlatarna
Lorenzo Macor
Trst, Via Udine 26.
Velika izbira darov za birmo
24 po najnižjih cenah.
Velik dohod budilnik znamke
»Vella« in boljših.

Na novo otvorenja zaloga
POHIŠTVA
spalnih sob, vsakovrstnih blazin in ku-
hinjske opreme, vse po najnižjih cenah.
Lastna delavnica.
Priporoča se za obiten obisk
Ivan Zupantič
GORICA na starem trgu.

DOBROZNANA MANUFAKTURNA TVRDKA
M. AITE 63
Trst — Via Mazzini št. 37 (prej Via Nuova) — Trst
naznanja cenj. odjemalcem, da se je preskrbela z veliko izbero blaga za moške in ženske
obleke, platna, bombaževine, volnenih odev, zimnic in vatiranih odev lastnega izdelka, trliža,
volne in žime, izdelanega perila kakor tudi vsakovrstnih pletenin. Istočasno naznanja, da
je preskrbljena z bogato izbero vseh potrebščin za pomlad in poletje po najzmernejših cenah.

KUPUJTE
ZANKL'ove barve, lake in čopiče
pri tej dobro znani trrdki
Trst - Via Trento št. 8 - Trst
Brzjavni naslov: Zankl'iglit
Gradec, Ljubljana, Maribor, Dunaj, Leoben.

Pri So. Jakobu v čevljarnici FORCESSIN
Via G. Caprin št. 5 (prej via Erta)
dobite najmočnejše in najtrpežnejše obuvala za moške, ženske in otroke.
VELIKA IZBERA OBUVALA ZA BIRMO
Delavsko obuvalo po jako zmernih cenah.
Podružnica: Via Udine št. 2 (prej via Belvedere) 376

Pozor na domačo trrdko!
FRANC SAURIG, Gorica, Gospodarska ulica sedaj Via Carducci št. 25,
naznanja slavcem občinstvu, da ima veliko izbero **šivalnih**
strojev več vrst za krojače, šivilje in čevljarje
iz najboljših nemških tovarnen, katere jamči 10 let.
Dalje velika izbira dvokoles. Izjemno prodaja tudi na obroke. — Ceniki na zahtevo
poštne prosti. Lastna melanična delavnica. 45

Pekarna in slaščičarna FRANC PIREC
Via Commerciale št. 7
prevzema naročila za BIRMO, kakor KOLAČEV in vsake vrste
SLASLIC. Velika izbira KONFETOV, ČOKOLADNIH BOMBONOV
ltd. itd. — KRUH pečen večkrat na dan. 364 Postrežba točna.

Antonio Lelio Camatti
Trst, Via Mazzini št. 39, Telefon 29-85
Specialiteta tu- in inzemskega blaga za moške in ženske
obleke. Paletot — izgotovljene obleke po meri — Bogata iz-
bera dežnih plaščev — Kopalne moške in ženske obleke raz-
ličnih vrst — Perilo — Nogavice — Ovratnice — Naramnice.
Pletenine vseh vrst — Specialiteta volnenih pokrival in odev;
velika zaloga volne za blazine, trliža in potrebščin za neveste.
Prodaja na drobno in debelo. 9

Specialiteta
Figova kava „LEVANTE“
najboljši kavin dodatek izbornega, aromatičnega okusa.
Samo s figovo kavo »LEVANTE« pripravlj gospodinja izborna kavo brez
all le z malim dodatkom kolonijalne kave. — Vsled tega naj nemanjka
ta v nobenem gospodinjstvu.
Zahtevajte vedno **kavo „LEVANTE“** z našo znamko.
Prva tovarna figove kave »Levante« **Loser & Lutta, Trst,**
Via Carpison 10-12, Telefon 44-05

Ljubljanska kreditna banka 2
Podružnica v Trstu.
Vogal via Valdirivo 27 — Via 30 oktobra 11
Izvršuje vse bančne posle.
Kupuje in prodaja raznovrstne tuje valute. — Prodaja in kupuje
jugoslovanske krone. — Izvršuje nakazila SHS kron v Jugoslavijo.
Sprejema SHS krone na obrestovanje po dogovoru.
Vloge na knjižice v Lirah obrestuje
po 4%
Vloge na tekoče račune po dogovoru.
Glavni sedež banke: LJUBLJANA.
Podružnice: Gorica, Maribor, Celje, Kranj, Ptuj, Brežice, Novisad,
Sarajevo, Split, Metković.
Delniška glavnica: SHS kron 50.000.000.—
Rezervni zaklad: „ „ 45.000.000.—
Tel. št. 5-18. Uraduje od 9-13.